

**Vēja elektrostaciju parka "Bauska – Ķekava
- Ogre" un tā saistītās infrastruktūras
projekta īstenošana Ķekavas novada
Baldones pagastā un Bauskas novada
Vecumnieku pagastā**

**Ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās
apspriešanas materiāli**

***Paredzētās darbības ierosinātāja:
SIA "Latvijas vēja parki"***

2024. gada februāris

Ievads

Paredzētā darbība ir vēja elektrostaciju (VES) parka "Bauska-Ķekava-Ogre" un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošana Ķekavas novada Baldones pagastā un Bauskas novada Vecumnieku pagastā.

Paredzētās darbības ierosinātāja ir SIA "Latvijas vēja parki" (reģ. nr. 40203415150, juridiskā adrese: Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1010, e-pasts: bko@vejaparki.lv).

Vides pārraudzības valsts birojs 2023. gada 16. augustā ir pieņēmis lēmumu Nr. 5-02-1/20/2023 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu vēja elektrostaciju parka "Bauska – Ķekava – Ogre" un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošanai Ķekavas novada Baldones pagastā un Bauskas novada Vecumnieku pagastā".

Saskaņā ar likumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" un "Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likumu", paredzētajai darbībai ierosinātais veiks ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk tekstā – IVN).

VES parkā "Bauska – Ķekava – Ogre" plānots uzstādīt līdz 20 VES, kur katras stacijas nominālā jauda varētu sasniegt 8 MW. Uzstādāmo VES modelis un tā tehniskie raksturlielumi šobrīd nav noteikti. VES novietojums un skaits, kā arī vēja parka infrastruktūras tehniskie risinājumi un saražotās elektroenerģijas uzkrāšanas sistēmu tehnoloģijas tiks precizētas IVN procesa gaitā. Saražotā elektroenerģija tiks nodota pārvades tīklā, izmantojot esošo augstsprieguma elektropārvades kabeļu līniju. Pieslēguma nodrošināšanai tiks izbūvētas jaunas apakšstacijas, kuru novietojums tiks izvērtēts IVN ziņojuma izstrādes procesā.

Šajā informatīvajā materiālā ir sniegts vispārējs apraksts par paredzēto darbību un tā potenciālajām ietekmēm uz vidi. Detalizēts un izvērsti vērtējums par VES parka "Bauska – Ķekava – Ogre" ietekmi uz vidi un plānotajiem risinājumiem ietekmes mazināšanai tiks vērtēts IVN ziņojumā.

Informatīvā materiāla pielikumā pievienots Vides pārraudzības valsts biroja 2023. gada 16. augusta Lēmums Nr. 5-02-1/20/2023 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu".

Paredzētās darbības iespējamās norises vietas

VES parku "Bauska-Ķekava-Ogre" ir paredzēts izbūvēt Ķekavas novada dienvidu daļā aptuveni 1 km no Baldones uz dienvidaustrumiem un Bauskas novada ziemeļu daļā aptuveni 5 km attālumā uz ziemeļiem no Vecumniekiem. VES parka "Bauska-Ķekava-Ogre" izpētes teritorijas robežas ir norādītas 1. attēlā. Attēlā nav norādītas plānotās VES atrašanās vietas, tās tiks precizētas IVN procesa gaitā.

Paredzētās darbības iespējamās norises vietas ir Ķekavas novada Baldones pagasta un Bauskas novada Vecumnieku pagasta nekustamo īpašumu zemes vienības vai zemes vienību daļas, kas norādītas 1. tabulā.

1. tabula. VES parka Bauska-Ķekava-Ogre izpētes teritorija

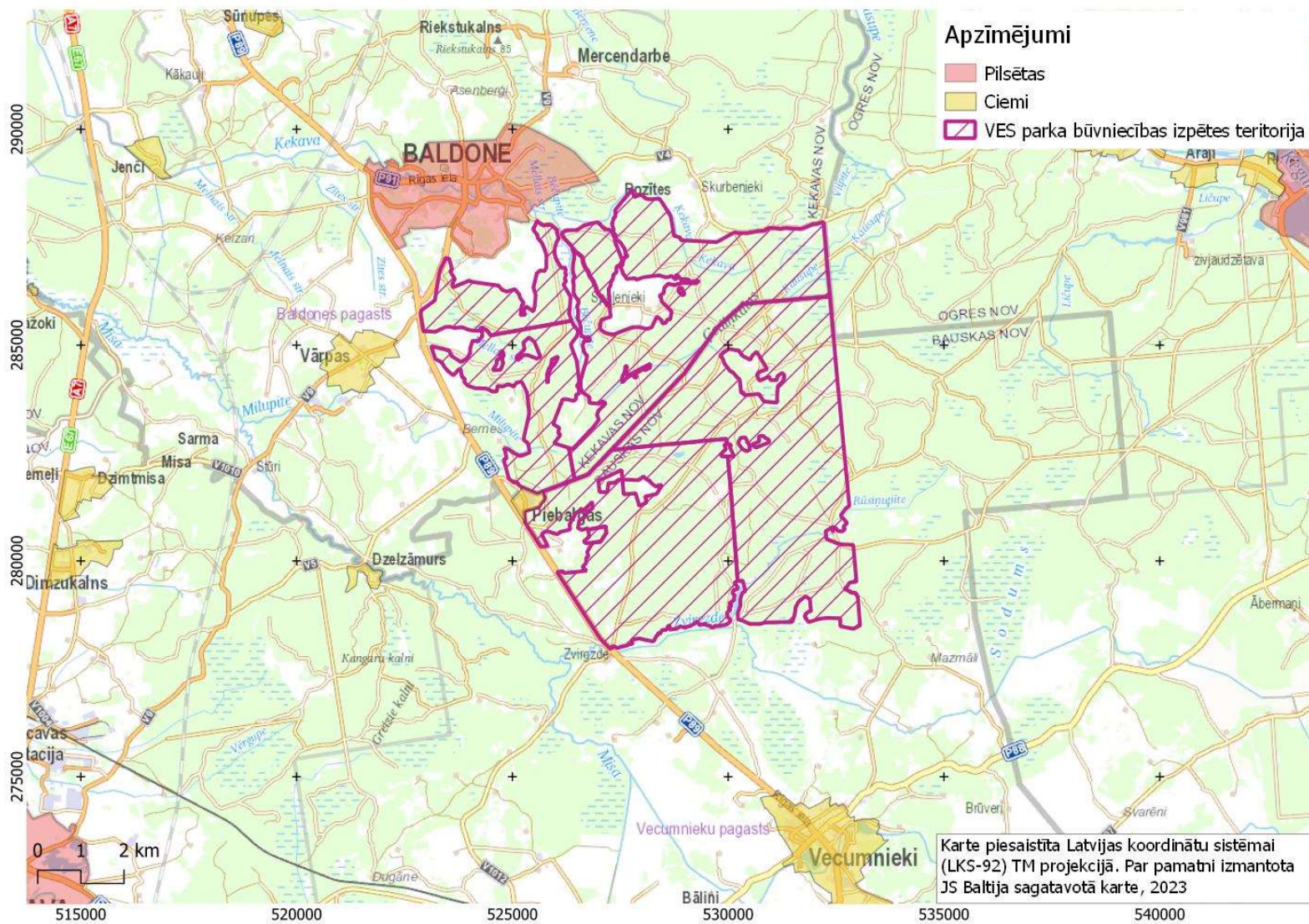
Nr.	Nekustamā īpašuma nosaukums	Kadastra numurs	Zemes vienības kadastra apzīmējums
1.	Spajenieku meži	8025 005 0006	8025 010 0039
2.	Spajenieku meži	8025 005 0006	8025 010 0139
3.	Garā sila meži	8025 009 0020	8025 012 0083
4.	Garā sila meži	8025 009 0020	8025 009 0224
5.	Vecumnieki VM Mežsargu Sils	4094 002 0028	4094 002 0028
6.	Vecumnieki VM Mežsargu Sils	4094 002 0028	4094 001 0003
7.	Mežakaķi	4094 002 0042	4094 002 0081

Paredzētās darbības teritorijā iekļautās zemes vienības šobrīd tiek izmantotas mežsaimnieciskās darbības veikšanai.

Plānotās VES tiks izvietotas, ievērojot 2013. gada 30. aprīļa Ministru Kabineta noteikumos Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” noteiktos minimālos attālumus VES izbūvei.

Attālums līdz tuvākai apdzīvotai vietai

Paredzētās darbības teritorijai tuvākā apdzīvotā vieta ir Baldone, kas atrodas apmēram 1 km attālumā uz ziemeļrietumiem un Vecumnieki, kas atrodas aptuveni 5 km attālumā uz dienvidiem no paredzētās darbības teritorijas. Citas tuvākās apdzīvotās vietas (ciemu) paredzētās darbības tuvumā ir Mercendarbe, Piebalgas, Vārpas, Dzelzāmurs un Zvirgzde (skat. 1. attēlu). Paredzētās darbības teritorijas tiešā tuvumā atrodas arī vairākas viensētas, kuras atrodas ne tuvāk kā normatīvajos aktos noteiktajā attālumā no VES.

1. attēls. VES parka “Bauska-Ķekava-Ogre” izpētes teritorijas robežas

Informācija par paredzēto darbību

VES parkā "Bauska – Ķekava – Ogre" plānots uzstādīt līdz 20 VES, kur katras stacijas nominālā jauda varētu sasniegt 8 MW (katrai VES). Uzstādāmo VES modelis un tehniskie raksturlielumi šobrīd vēl nav noteikti, tomēr paredzams, ka tas varētu būt kāds no Enercon, Vestas, Siemens-Gamesa, General Electric vai Nordex jaunākajiem modeļiem. IVN procesa laikā tiks izvērtēti vairāki VES modeļi un tehniskie parametri. Prognozējams, ka VES maksimālais augstums var sasniegt 300 m, rotoru diametrs līdz 200 m. Maksimālā kopējā VES parka "Bauska – Ķekava – Ogre" jauda – atkarībā no izbūvēto VES jaudas un skaita tiks precizēta IVN ziņojumā. VES tiks piegādātas izjauktas un sastāv no trim moduļiem, rotora un spārniem. VES tiek saliktas uzstādīšanas vietā. Pēc VES uzstādīšanas tiek veikti elektroinstalācijas darbi un pievienoti elektropārvades kabeli.

VES savienojumam ar transformatoru apakšstaciju (ar vīdsprieguma slēgiekārtu un eļļas transformatoru) un augstsprieguma apakšstaciju paredzēts izbūvēt elektroapgādes kabeli līniju (tips – alumīnija ar XLPE izolāciju).

VES parkā "Bauska – Ķekava – Ogre" plānoti risinājumi saražotās elektroenerģijas akumulēšanai un ar šo procesu saistīto objektu būvniecība tiks vērtēta IVN ziņojuma izstrādes procesā.

Kopējais uzstādāmo VES skaits un novietojums, kā arī vēja parka infrastruktūras tehniskie risinājumi un saražotās elektroenerģijas uzkrāšanas sistēmu tehnoloģijas un to izvietojums parka teritorijā tiks precizētas IVN procesa gaitā. Saražotā elektroenerģija tiks nodota pārvades tīklā, izmantojot esošo augstsprieguma elektropārvades kabelu līniju.

Piebraukšanai pie VES iespēju robežās tiks izmantoti esošie zemes ceļi, kā arī plānots ierīkot jaunus ceļus, lai būtu iespējams veikt būvdarbus un nodrošināt VES ekspluatāciju. Paredzams, ka piekļuve plānotajam VES parkam būvniecības un ekspluatācijas laikā tiks nodrošināta pa valsts maģistrālo autoceļu A7 (Rīga – Bauska – Lietuvas robeža), reģionāliem autoceļiem P89 (Ķekava - Skaistkalne) un P91 (Mežvidi – Baldone) valsts vietējiem autoceļiem V9 (Iecava – Baldone - Daugmale) un V4 (Baldone - Tome), pašvaldības autoceļiem, Latvijas valsts mežu uzturētajiem mežu ceļiem, kā arī jaunizbūvētiem vai pielāgotiem jau esošajiem pievedceļiem. IVN procedūras laikā tiks vērtēti esošo pievedceļu tehniskie raksturlielumi un nepieciešamie uzlabojumi, kā arī tiks vērtētas citas piebraukšanas iespējas un risinājumi. Pirms plānoto VES uzstādīšanas ir paredzēts no jauna izbūvēt vai vietām pilnveidot esošo infrastruktūru – pievedceļus, laukumus, enerģijas pārvades un telekomunikāciju līnijas. Precīzs plānoto pievedceļu izvietojums un tehniskie raksturlielumi tiks noteikti IVN procesa laikā, izvērtējot esošo ceļu tīklu, jaunu ceļu izbūves nepieciešamību, to izbūves iespējas un iespējamo ietekmi uz vidi, tajā skaitā uz izpētes ietvaros un iepriekš konstatētajām dabas vērtībām.

Ķīmiskās vielas, ķīmiskie produkti un citi materiāli, ko izmanto ražošanas procesā kā izejmateriālus vai palīgmateriālus

VES parka būvniecības un infrastruktūras izveides procesā tiks izmantoti būvniecības materiāli - smilts, grants un šķembas ceļu un laukumu būvniecībai, betons un tērauds VES pamatu izbūvei, u.c. Prognozētais materiālu apjoms tiks norādīts IVN ziņojumā.

VES parka būvniecības un ekspluatācijas laikā netiek plānots izmantot bīstamās ķīmiskās vielas vai ķīmiskos maisījumus apjomos, kas pārsniedz 100 kg gadā. Bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu izmantošana vēja elektroenerģijas ražošanas procesā nav nepieciešama.

Ūdensapgādes un kanalizācijas risinājumi

Veicot paredzētās darbības teritorijas sagatavošanas un būvniecības darbus, centralizētās ūdensapgādes pieslēgumi nav paredzēti. Būvniecības laikā tiks izvietoti pagaidu uzturēšanās vagoniņi, nodrošinot dzeramā ūdens piegādi fasētā veidā. Tā kā vēja parka darbības nodrošināšanai nav nepieciešams pastāvīgs personāls, tad pēc būvniecības beigām pagaidu vagoniņi tiks aizvesti, bet alternatīvi ūdensapgādes risinājumi netiks ieviesti. Arī citas darbības un labiekārtošanas pasākumi, kas saistīti ar cilvēku uzturēšanos VES parka teritorijā, ne būvniecības, ne ekspluatācijas laikā nav nepieciešami.

Veicot teritorijas sagatavošanas un būvniecības darbus, centralizētās kanalizācijas pieslēgumi nav paredzēti. Būvniecības laikā tiks izvietoti pagaidu uzturēšanās vagoniņi. Plānots izvietot arī vairākas izvedamās biotualetes. Tā kā vēja parka darbības nodrošināšanai nav nepieciešams pastāvīgs personāls,

tad pēc būvniecības beigām pagaidu vagoniņi un tualetes tiks izvestas, bet alternatīvi kanalizācijas risinājumi netiks ieviesti.

Produkcija un tās daudzums (gadā)

VES parka darbības ilgums gada griezumā un saražotās elektroenerģijas daudzums gadā būs atkarīgs no gala VES skaita, izvēlētā VES modeļa, VES augstuma, kā arī no meteoroloģiskajiem apstākļiem attiecīgajā gadā.

Piesārņojošo vielu emisijas gaisā un augsnē

Vējš ir tīrs atjaunīgais dabas resurss. VES ekspluatācijas laikā nav sagaidāma piesārņojošo vielu emisijas gaisā. VES būvniecības laikā (t.sk. transportēšanas laikā) radītās gaisu piesārņojošo vielu emisijas tiks vērtētas IVN ziņojumā.

VES ekspluatācijas laikā netiek radīts augsnes/grunts vai ūdens piesārņojums. Potenciālās ietekmes uz augsnes, grunts un ūdeņu piesārņojumu tiks vērtētas IVN ziņojuma sagatavošanas laikā.

Atkritumi. Paredzamā atkritumu apsaimniekošana

VES parka būvniecības un ekspluatācijas laikā radušos atkritumu apsaimniekošana tiks nodrošināta atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma un tam pakārtoto Ministru kabineta noteikumu prasībām. Prognozējams neliels atkritumu apjoms, t.sk. arī bīstamie atkritumi. Parka būvniecības laikā tiks ierīkotas speciālas zonas atkritumu savākšanai, un tālāk tos nododot operatoriem, kas ir saņēmušas atbilstošas atļaujas atkritumu pārvadāšanai un apsaimniekošanai, t.sk. darbībām ar bīstamajiem atkritumiem.

IVN ziņojuma izstrādes gaitā tiks vērtēti atkritumu apsaimniekošana risinājumi pēc iekārtu ekspluatācijas beigām.

Fizikālās ietekmes (piemēram, elektromagnētiskais starojums, vibrācija, troksnis)

Troksnis

Būvdarbus, kad sagaidāma trokšņa emisija, plānots veikt ievērojot Ministru Kabineta noteikumus noteiktās robežvērtības un darba veikšanai tiks izmantotas iekārtas, kas atbilst 2002.gada 23.aprīļa Ministru Kabineta noteikumu Nr.163 "Noteikumi par trokšņa emisiju no iekārtām, kuras izmanto ārpus telpām" noteiktajām prasībām. Ņemot vērā veicamo darbu veidu un organizācijas kārtību, sagaidāms, ka tehnikas radītās trokšņa emisijas būs īslaicīgas un paredzamā ietekme uz trokšņa robežlielumu izmaiņām nebūtiska.

VES darbībai raksturīgi divi galvenie trokšņa veidi pēc to izcelsmes – mehāniskais troksnis (ģenerators un transmisijas pārslēga darbība) un aerodinamiskais troksnis. Aerodinamiskais jeb turbulento plūsmu troksnis tiek uzskatīts par būtiskāko un dominējošo. Rotorā lāpstiņām šķeļot gaisu, rodas impulsveida, svelpjoša skaņa, kas ir labi saklausāma uz apkārtējā skaņu fona un var radīt ietekmi VES tuvumā. IVN ziņojuma sagatavošanas laikā tiks vērtēts VES izvietojums un tehniskie parametri, plānoto VES izvietojums attiecībā pret dzīvojamām ēkām, kā arī noteikta trokšņa ietekme.

Vibrācija

VES darbības laikā iespējama arī neliela zemes vibrācija. Kustīgi objekti rada vibrācijas, kas izplatās materiālajā telpā, pārnēsoties uz citiem materiāliem objektiem. Atkarībā no vibrācijas raksturlielumiem, tai var būt ietekme gan uz cilvēku, gan ietekme uz iekārtām, ēkām un būvēm. Ņemot vērā VES darbības principus, VES iekārtas tehnisko nodrošinājumu un pamatu risinājumus, nav prognozējams, ka VES varētu radīt tādu vibrāciju pārnēsumu caur torni un pamatiem uz zemi, kas varētu radīt vērā ņemamas mehāniskas svārstības augsnē un zemē ap iekārtu, vai nelabvēlīgi ietekmēt cilvēku veselību un viņu ēku drošību.

Mirgošanās efekts

Mirgošanās efektu rada rotora lāpstiņu kustība, tām periodiski aizsedzot sauli un veidojot kustīgas ēnas uz zemes un dažādu objektu virsmas. Rotora lāpstiņu ēnu radītā ietekme VES tuvumā izpaužas kā salīdzinoši zemas frekvences mirgošana. IVN ziņojuma sagatavošanas laikā tiks vērtēta plānoto VES izvietojums attiecībā pret dzīvojamām ēkām un noteikta mirgošanās ietekme. Līdz ar to tiks vērtēts VES izvietojums un tehniskie parametri.

Elektromagnētiskais starojums

VES radītais elektromagnētiskais lauks pēc intensitātes ir salīdzināms ar sadzīves elektrotehnikas radīto un jau 10 m rādiusā no VES ir nenozīmīgs.

VES parkam apkārtējās ūdenstilpes

Paredzētās darbības teritorija atrodas Daugavas upes sateces baseinā. Tuvākās ūdensteces ir Bēčupīte, Milupīte, Ķekava, Rūsiņupe un Zvirgzde. Lielākās ūdenstilpes ir Aklais un Stakņu ezeri. Daļu no paredzētās darbības teritorijas šķērso valsts nozīmes un mežu meliorācijas sistēmas. Izbūvējot VES parku, visas esošās meliorācijas sistēmas tiks saglabātas, bet nepieciešamības gadījumā (ja kāds sistēmas atzars tiks ietekmēts) arī atjaunotas. Tā kā šīs darbības tiks realizētas atbilstoši projektam, ievērojot meliorācijas sistēmu izvietojumu un funkcionalitāti, tad kopējā meliorācijas sistēmu kvalitāte nepasliktināsies. Sagatavojot paredzētās darbības IVN ziņojumu, tiks piesaistīts attiecīgās jomas eksperts, kas vērtēs plānotā VES parka būvniecības un ekspluatācijas laikā radītās iespējamās ietekmes (t.sk. uz meliorācijas sistēmām un meliorāciju sistēmu ietekmi uz VES parku), kā arī noteiks labākos risinājumus/piesardzības pasākumus, ņemot vērā samērīguma un piesardzības principa piemērojamību un līdzsvaru.

Paredzamā ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, īpaši aizsargājamām sugām, īpaši aizsargājamiem biotopiem un mikroliegumiem

Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā „OZOLS” publicēto informāciju, paredzētās darbības teritorijā atrodas vairākas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas un mikroliegumi, sugu atradnes un to laukumi, Eiropas Savienības nozīmes biotopi un īpaši aizsargājami koki. Tuvākās īpaši aizsargājamās teritorijas (līdz 3 km attālumam no paredzētās darbības zemes vienību robežas) apkopotas 2. tabulā.

2. tabula. VES parka " Bauska – Ķekava - Ogre " teritorijai tuvumā esošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Nosaukums	Statuss	Minimālais attālums no tuvākās VES	Izveidošanas kritēriji
Nr. 1755	Mikroliegums	0,8 km	Putnu aizsardzībai
Nr.884	Mikroliegums	1,6 km	Putnu aizsardzībai
Nr.888	Mikroliegums	2,2 km	Putnu aizsardzībai
Nr. 1708	Mikroliegums	2,3 km	Putnu aizsardzībai
Nr. 2192	Mikroliegums	3,6 km	Putnu aizsardzībai
Nr. 162	Mikroliegums	4,7 km	Putnu aizsardzībai
Nr. 163	Mikroliegums	5,2 km	Putnu aizsardzībai
Nr.2947	Mikroliegums	5,2 km	Putnu aizsardzībai
Kalēju tīrelis	NATURA 2000	5,9 km	Īpaši aizsargājamo sugu, izņemot putnus un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai
Nr. 1973	Mikroliegums	5,9 km	Putnu aizsardzībai
Nr. 165	Mikroliegums	6,3 km	Putnu aizsardzībai

Karte ar īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām pievienota 2. attēlā.

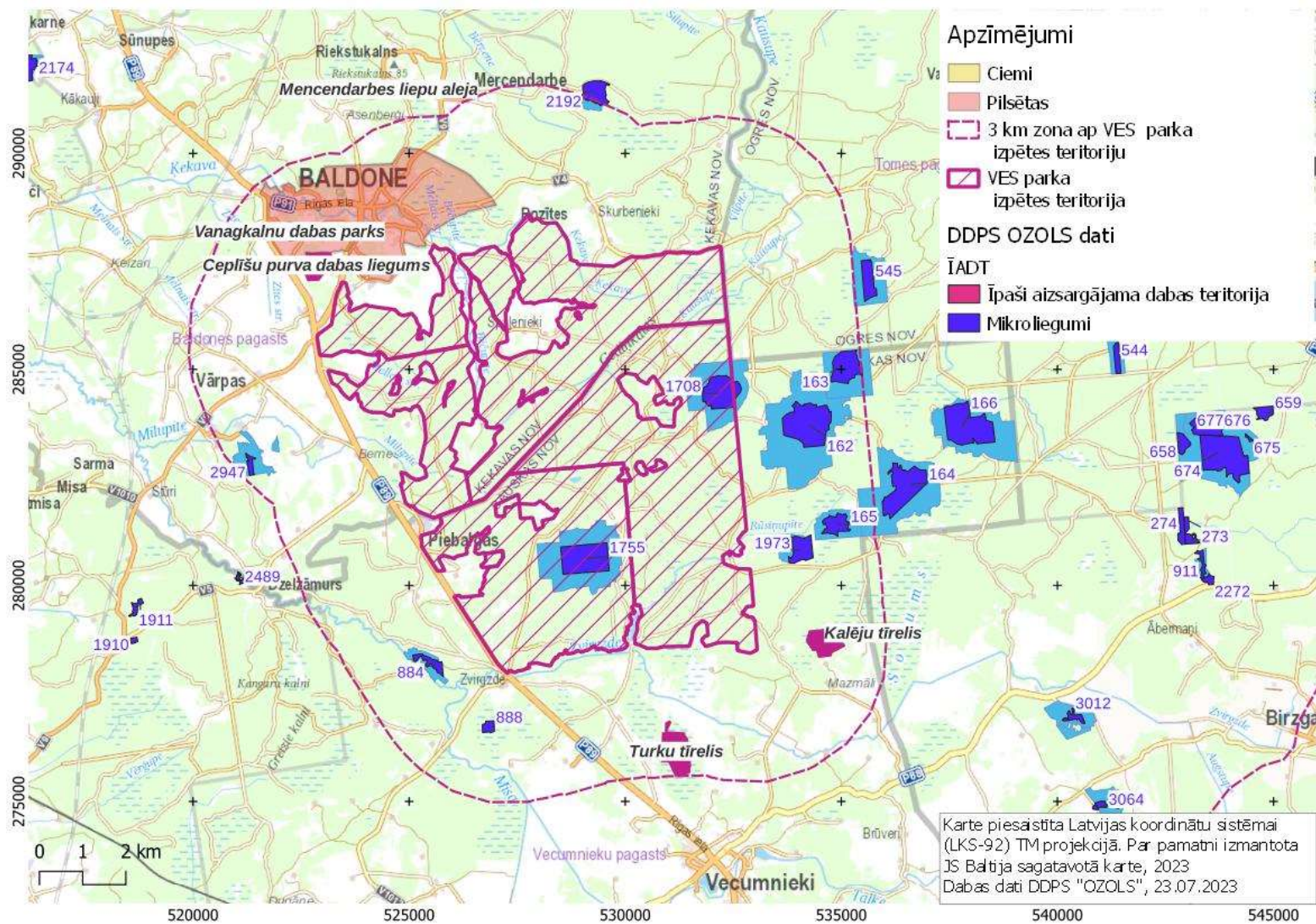
Atbilstība teritoriālpilnojumam (zemes izmantošanas mērķis)

Atbilstoši 2013. gada 30. aprīļa Ministru Kabineta noteikumu Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” prasībām vēja elektrostacijas, kuru jauda ir lielāka par 20 kW, atļauts izvietot rūpnieciskās apbūves teritorijā (R), tehniskās apbūves teritorijā (TA), lauksaimniecības teritorijā (L) un mežu teritorijā (M) atbilstoši teritorijas plānojuma nosacījumiem. Saskaņā ar Ķekavas un Bauskas novadu teritorijas plānojumiem, VES parka būvniecības teritorijā ietilpst zemes vienības vai to daļas, kuru plānotā (atļautā) izmantošana pamatā noteikta kā mežu teritorija. Salīdzinoši nelielas platības VES parka būvniecības teritorijā aizņem ūdeņu vai cita zemes lietojumveida teritorijas. Nepieciešamības gadījumā tiks iniciētas izmaiņas vai papildinājumi teritorijas plānošanas dokumentos.

Transformējamās zemes platība un iepriekšējais zemes lietošanas veids

Plānotās darbības teritorija šobrīd ir mežu zeme. Ņemot vērā to, ka VES parka būvniecība plānota mežu teritorijā, tad VES parka infrastruktūras izbūvei tiks veikta atmežošana un zemes transformācija nepieciešamajā apjomā. Nepieciešamības gadījumā tiks atmežota arī pievedceļiem nepieciešamā zemes platība. Prognozējamā mežu platība, kurā tiks plānota atmežošana, tiks aprēķināta IVN procesa laikā. Precīzs atmežošanas un transformējamās zemes platību apjoms un robežas tiks noteiktas IVN ziņojumā.

2. attēls. VES parka "Bauska-Ķekava-Ogre" tuvumā esošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Paredzētās darbības ietekmes uz vidi apraksts

Emisiju, atkritumu un blakusproduktu rašanās

VES parka ekspluatācijas laikā būtiska atkritumu daudzuma rašanās nav paredzama. Tomēr, ja tādi radīsies (iekārtu apkopes, personāla sadzīves atkritumi utml.), tad tie uz vietas netiks uzglabāti, bet savākti un nodoti komercsabiedrībām, kuras noteiktā kārtībā Valsts vides dienestā saņēmušas atļaujas atkritumu apsaimniekošanai. Būvniecības periodā ir raksturīgas tipiskas būvdarbu ietekmes – troksnis, emisijas gaisā (no būvdarbos izmantotās tehnikas), tehnikas, montāžas laukumu un citu pagaidu objektu izveide un uzturēšana, būvmateriālu un būvkonstrukciju transportēšana, atkritumu veidošanās, iespējams (tikai iespējamo nevēlamu notikumu gadījumā) lokāls un neliels augsnes piesārņojums ar būvtehnikas tehniskajiem šķidrumiem. Būvdarbu laikā radušies atkritumi tiks savākti, nodrošinot to šķirošanu un pagaidu uzglabāšanu un pēc tam nodoti komercsabiedrībām, kuras noteiktā kārtībā Valsts vides dienestā saņēmušas atļaujas atkritumu apsaimniekošanai. VES ekspluatācijas laikā netiek radīts grunts vai ūdens piesārņojums. VES ekspluatācijas laikā nav sagaidāma piesārņojošo vielu emisijas gaisā. Nav prognozējams, ka turbīnu uzstādīšanas un ekspluatācijas laikā veidosies smakas.

Fizikālās ietekmes

Saistībā ar paredzēto darbību, iespējamās tipiskākās ietekmes ir troksnis un mirgošanās. IVN ziņojuma sagatavošanas laikā tiks vērtēta VES parka radītā trokšņa un mirgošanās ietekme, nepieciešamības gadījumā precizējot VES izvietojumu un tehniskos parametrus.

Ietekme uz ainavu

Līdzenumu ainavu telpas ar plašiem un tāliem skatiem ir piemērotas lielo VES uzstādīšanai, jo lielas dimensijas VES salīdzinoši labi harmonē ar plašām, līdzenām un lēzeni viļņotām teritorijām. To esamība ainavā ienesīs jaunas dominantes, ko iespējams uztvert arī kā vides orientierus, kas ainavu var padarīt interesantāku un atraktīvāku. Izstrādājot IVN ziņojumu, tiks vērtēta paredzētās darbības ietekme uz ainavas kvalitāti.

Ietekme uz dabas vērtībām

Paredzētās darbības sākuma stadijā ir identificētas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un mikroliegumi un attālumi līdz tiem. Izstrādājot paredzētās darbības IVN, tiks piesaistīti attiecīgās jomas eksperti, kas veiks vietas apsekošanu dabā un vērtēs plānotā VES būvniecības un ekspluatācijas laikā radītās iespējamās ietekmes, kā arī noteiks labākos risinājumus/piesardzības pasākumus, ņemot vērā samērīguma un piesardzības principa piemērojamību un līdzsvaru.

Plānotie pasākumi, kas paredzēti, lai nepieļautu būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi

VES iekārtas ir aprīkotas ar jutīgiem sensoriem un elektroniskās vadības sistēmām, kas atslēdz VES, lai automātiski izvairītos no dažādiem riskiem, ko var izraisīt neparedzēti meteoroloģiskie apstākļi (vētra, apledojums) un pašu iekārtu defekti. Iekārtas ir aprīkotas ar zibens aizsardzības sistēmu un dažādiem drošinātājiem, kas elektronisko kļūdu gadījumā atslēdz ģeneratoru un apstādina rotoru. VES tehnoloģiski izveidotas tā, lai līdz minimumam samazinātu dažādus riskus. IVN ziņojumā tiks vērtētas bioloģiskās daudzveidības (t.sk. ornitofaunas) aizsardzības iekārtas un aprīkojums. Izstrādājot IVN ziņojumu, tiks vērtēti izstrādātie risinājumi un nepieciešamības gadījumā, tiks izstrādāti risinājumi būtiskas nelabvēlīgas ietekmes mazināšanai.

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

16.08.2023

Lēmums Nr. 5-02-1/20/2023
par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts:

SIA “*Latvijas vēja parki*”, reģistrācijas numurs 40203415150, juridiskā adrese: Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1010, e-pasts: info@vejaparki.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Paredzētās darbības nosaukums:

Vēja elektrostaciju parka “*Bauska – Ķekava – Ogre*” (turpmāk – Vēja parks) un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošana Ķekavas novada Baldones pagastā un Bauskas novada Vecumnieku pagastā (turpmāk – Paredzētā darbība).

Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

1. Vēja parka iespējamā izveides vieta ir izpētes teritorija Ķekavas novada Baldones pagastā un Bauskas novada Vecumnieku pagastā, kas sastāv no šādiem īpašumiem un to zemes vienībām:

Nr.	Nekustamā īpašuma nosaukums	Kadastra numurs	Zemes vienības kadastra apzīmējums
1.	Spaļenieku meži	80250050006	80250100039
2.	Spaļenieku meži	80250050006	80250100139
3.	Garā sila meži	80250090020	80250120083
4.	Garā sila meži	80250090020	80250090224
5.	Vecumnieki VM Mežsargu Sils	40940020028	40940020028
6.	Vecumnieki VM Mežsargu Sils	40940020028	40940010003
7.	Mežakaķi	40940020042	40940020081

2. Īpašumi un to zemes vienības Vēja parka infrastruktūras (piemēram, elektropārvaldes / kabeļu līnijas, jauni pievedceļi, apakšstacijas, jaunas apakšstacijas pieslēgumu nodrošināšanai u.c.) nodrošināšanai.
3. Īpašumi un to zemes vienības Vēja parka saražotās elektroenerģijas akumulēšanai, izmantojot enerģijas uzkrāšanas sistēmas (turpmāk – BESS¹), un ar šo procesu saistīto objektu būvniecībai.

¹ Enerģijas uzkrāšanas sistēmas - angļu valodā “*Battery Energy Storage Systems*” (BESS).

Īss paredzētās darbības raksturojums, faktu konstatācija un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Ierosinātāja ar 2023. gada 31. jūlija vēstuli Nr. 61VL00-15/38 “*Par paredzētās darbības pieteikšanu*” un iesniegumu “*Paredzētās darbības iesniegums vēja elektrostaciju parka “Bauska – Ķekava – Ogre” un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošana Ķekavas un Bauskas novados*” ar pielikumiem (turpmāk kopā saukts – Iesniegums)² ir vērsusies Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs). Atbilstoši Iesniegumam Paredzētā darbība atbilst likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk - Novērtējuma likums) 1. pielikuma 26.¹ punktā - “*Vēja elektrostaciju būvniecība, ja to kopējā jauda ir 50 megavatu un vairāk, izņemot tādu vēja elektrostaciju būvniecību, kurai piemērojams sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likumu*” - iekļautai darbībai, kam ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – IVN) veicams saskaņā ar šī likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktu.
2. Ar 2023. gada 4. augusta iesniegumu Nr. 61VL00-15/41 (turpmāk – Iesnieguma papildinājums) Ierosinātāja sniegusi papildus informāciju par Vēja parka saražotās elektroenerģijas akumulēšanas risinājumu, izmantojot enerģijas uzkrāšanas sistēmu (BESS).
3. Atbilstoši Iesniegumā un Iesnieguma papildinājumā iekļautajai pamatinformācijai:
  - 3.1. Vēja parku ir paredzēts izbūvēt Ķekavas novada dienvidu daļā aptuveni 1 km no Baldones un Bauskas novada ziemeļu daļā aptuveni 5 km attālumā no Vecumniekiem. Tuvākās apdzīvotās vietas (ciemu) paredzētās darbības tuvumā ir Mercendarbe, Piebalgas, Vārpas, Dzelzāmurs un Zvirgzde. Plānotā VES parka tiešā tuvumā atrodas arī vairākas viensētas.
  - 3.2. Paredzētās darbības teritorijā iekļautās zemes vienības šobrīd tiek izmantotas mežsaimnieciskās darbības veikšanai. Paredzētās darbības teritorija atrodas Daugavas upes sateces baseinā. Tuvākās ūdenstece ir Bēčupīte, Milupīte, Ķekava, Rūsiņupe un Zvirgzde. Lielākās ūdenstilpes ir Aklais un Stakņu ezeri. Daļu no paredzētās darbības teritorijas šķērso valsts nozīmes un mežu meliorācijas sistēmas.
  - 3.3. Atbilstoši Iesniegumam un saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturēto dabas datu pārvaldības sistēmu “*Ozols*”³ tuvākās Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorijas (*Natura 2000*) ir dabas liegums “*Kalēju tīrelis*”. Paredzētās darbības teritorijas 6 km zonā identificēti ~10 mikroliegumi.
  - 3.4. Vēja parka iespējamā izveides vieta tās austrumos robežojas ar Ogres novadu.
  - 3.5. Vēja parkā plānots uzstādīt līdz 20 vēja elektrostacijas (turpmāk -VES), kur katras stacijas nominālā jauda varētu sasniegt 8 MW. Uzstādāmo VES modelis un tā tehniskie raksturlielumi nav noteikti. VES novietojums un skaits tiks precizēts IVN procesa gaitā. Vēja parka infrastruktūras tehniskie risinājumi un saražotās elektroenerģijas akumulēšana tiks precizēta IVN procesā. Saražotā elektroenerģija tiks nodota pārvades tīklā, izmantojot esošo augstsprieguma elektropārvades kabeļu līniju. Pieslēguma nodrošināšanai tiks izbūvētas jaunas apakšstacijas, kuru novietojums tiks izvērtēts IVN ziņojuma izstrādes procesā. IVN ziņojuma izstrādes laikā tiks detalizēti vērtētas arī elektroenerģijas uzkrāšanas BESS tehnoloģijas un to alternatīvas.
  - 3.6. Paredzēts, ka Vēja parkam piekļuve būvniecības un ekspluatācijas laikā tiks nodrošināta pa valsts, pašvaldības un Latvijas valsts mežu uzturētiem esošajiem

² Vides pārraudzības valsts birojā saņemts 2023. gada 31. jūlijā.

³ Tīmekļvietne <https://ozols.gov.lv/> (skatīta 11.08.2023.).

ceļiem. IVN procedūras laikā tiks vērtēti esošo pievedceļu tehniskie raksturlielumi un nepieciešamie uzlabojumi, kā arī vērtētas citas piebraukšanas iespējas un risinājumi.

4. Ņemot vērā iepriekš minēto, Paredzētā darbība atbilst Novērtējuma likuma 1. pielikuma 26¹. punktā iekļautajai darbībai, kam IVN veikšana ir obligāta. Atbilstoši Iesniegumam Paredzētā darbība atbilst arī Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma (turpmāk – Enerģētiskās drošības likums) 3. panta 1. punktam. Enerģētiskās drošības likuma 7. panta pirmā daļa noteic, ka IVN tiek veikts atbilstoši Novērtējuma likumam, ja šajā likumā nav noteikts citādi. Enerģētiskās drošības likuma 7. panta trešā daļa noteic lēmuma izdošanas termiņu, t.i., 15 dienu laikā pēc ierosinātāja iesnieguma saņemšanas. Enerģētiskās drošības likuma 7. panta ceturtā daļa noteic termiņu IVN programmas izsniegšanai, t.i., 15 dienu laikā no šī panta trešajā daļā minētā lēmuma izdošanas.
5. Ņemot vērā minēto, kā arī vadoties no Novērtējuma likuma 15. panta otrās daļas nosacījumiem, Birojs konstatē, ka Paredzētajai darbībai izdodams lēmums par ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanu saskaņā ar Novērtējuma likuma 14.¹ panta 1.¹ punktu. Ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku un mērogu, kā arī skarto teritoriju kopumu un lielumu, nosakāms, ka organizējama arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. panta pirmajā daļā noteikto, *“ja ir saņemts kompetentās institūcijas lēmums, ka veicams paredzētās darbības ietekmes novērtējums, ierosinātājs vismaz vienā pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā publicē paziņojumu par paredzēto darbību un sabiedrības iespēju iesniegt rakstveida priekšlikumus par šīs darbības iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī individuāli informē tos nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar paredzētās darbības teritoriju. Ierosinātājs minēto paziņojumu ieviešanai mājaslapā internetā elektroniski iesniedz kompetentajai institūcijai un pašvaldībai, kuras administratīvajā teritorijā tiek plānota paredzētā darbība”*. Tā kā Paredzētās darbības plānotā atrašanās vieta izvietota gan Ķekavas novada un Bauskas novada pašvaldību administratīvajās teritorijās, bet vēja parka iespējamā izveides vieta robežojas ar Ogres novadu paziņojuma publicēšana par Paredzēto darbību un sabiedrības iespēju iesniegt rakstveida priekšlikumus par šīs darbības iespējamo ietekmi uz vidi nepieciešama Ķekavas novada, Bauskas novada un Ogres novada pašvaldību izdotajos laikrakstos.
6. Birojs vērš Ierosinātājas uzmanību, ka Paredzētās darbības izpētes teritorija aptver ne tikai VES izbūvei paredzētās teritorijas, bet arī Vēja parka infrastruktūras izbūvei paredzētās teritorijas un elektroenerģijas akumulēšanai un ar šo procesu saistīto objektu būvniecībai saistītās izveides teritorijas, kā arī VES būvniecības laikā izmantojamo transportēšanas maršrutu teritorijas.
7. Birojs vērš Ierosinātājas uzmanību arī uz to, ka sabiedriskās apspriešanas sanāksmes organizēšanas nosacījumus pašlaik papildus Novērtējuma likumam un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumiem Nr. 18 *“Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību”* (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) noteic arī likuma *“Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums”* 20. pants.
8. Novērtējuma likuma 16. pants ietver IVN programmas izstrādāšanas nosacījumus. Programma ietver prasības attiecībā uz informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumu. Programma tiek izstrādāta, pamatojoties uz paredzētās darbības iesniegumu, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, kā arī ņemot vērā sabiedrības priekšlikumus un ieinteresēto valsts institūciju, pašvaldību un citas likumā noteiktās institūcijas sniegto informāciju. Minimālās prasības programmas saturam un tās izstrādāšanas kārtību nosaka Noteikumi Nr. 18.

9. Ņemot vērā Enerģētiskās drošības likuma un Novērtējuma likuma tiesisko regulējumu, Birojam ir tiesības pēc sākotnējās sabiedriskās apspriešanas papildināt Ierosinātajam jau izdoto IVN programmu, ja šāda nepieciešamība izriet no sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāliem un rezultāta.

Izvērtētā dokumentācija:

1. Ierosinātajās 2023. gada 31. jūlija vēstule Nr. 61VL00-15/38 “Par paredzētās darbības pieteikšanu” un iesniegums “Paredzētās darbības iesniegums vēja elektrostaciju parka “Bauska – Ķekava – Ogre” un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošana Ķekavas un Bauskas novados” ar pielikumiem (Birojā reģistrēta 2023. gada 31. jūlijā ar Nr. 5 - 01/1852).
2. Ierosinātajās 2023. gada 4. augusta vēstule Nr. 61VL00-15/41 “Par informācijas sniegšanu” (Birojā reģistrēta 2023. gada 7. augustā ar Nr. 5 - 01/1920).

Lēmums:

Piemērot SIA “*Latvijas vēja parki*”, reģistrācijas numurs 40203415150, paredzētajai darbībai – vēja elektrostaciju parka “*Bauska – Ķekava – Ogre*” un ar to saistītās infrastruktūras izbūvei Ķekavas novada Baldones pagastā un Bauskas novada Vecumnieku pagastā – ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru. Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras ietvaros tiek vērtēta arī saražotās elektroenerģijas akumulēšanas risinājumi un ar šo procesu saistīto objektu būvniecība.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

1. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. panta pirmās daļas 1. punkts, 7. pants, 14.¹ panta 1.¹ daļa, 15. pants, šā likuma 1. pielikuma “*Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams*” 26.¹ punkts.
2. Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma 7. panta pirmā, trešā un ceturtā daļa.
3. Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumi Nr. 18 “*Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību*”.

Lēmums izdots, ņemot vērā Ierosinātajās iesnieguma saņemšanas laiku Birojā (2023. gada 28. jūlijs) un Iesnieguma papildinājuma saņemšanas laiku Birojā (2023. gada 7. augusts).

Lēmuma apstrīdēšana:

Atbilstoši Novērtējuma likuma 14.¹ panta otrajai daļai un Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 189. panta pirmajai daļai šo Biroja lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot sūdzību Administratīvās rajona tiesas atbilstīgajā tiesu namā (APL 189. panta pirmā daļa) pēc pieteicēja adreses (juridiskā persona — pēc juridiskās adreses). Lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam (APL 70. panta pirmā daļa).

Direktora p.i.

direktora vietniece,

Piesārņojuma novērtēšanas daļas vadītāja (paraksts*)

I. Kramzaka

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Dace Strode,

dace.strode@vpvb.gov.lv

Vineta Maskava,

vineta.maskava@vpvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts arī:

1. Bauskas novada pašvaldībai, E. *Adresē*;
2. Ķekavas novada pašvaldībai, E. *Adresē*;
3. Ogres novada pašvaldībai, E. *Adresē*;
4. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, E. *Adresē*;
5. Dabas aizsardzības pārvaldei, E. *Adresē*.